

EDITORIAL

Το Φλάφι, το Gomenaki και η ρευστότητα της κοινωνικής ανοχής

Tο προηγούμενο Σάββατο πέρασσα αρκετή ώρα ξαπλωμένη στο Φλάφι, τον χνουδώτο συμβιωτικό φανταστικό οργανισμό που έχει καταλάβει όλο το χώρο του πολιτιστικού οργανισμού ATOPOS CVC στο Μεταξουργείο. Η εικαστική εγκατάσταση-βιβλιοθήκη, που έχει δημιουργήσει η καλλιτεχνής Αντιγόνη Τσαγκαροπούλου στο πλαίσιο του Αθήνα 2018 - Παγκόσμια Πρωτεύουσα Βιβλίου, μαζί με τη φιλοξενούμενη για την ημέρα εκείνη πνκτική εγκατάσταση-περφόρμας της Αντριάνας Μίνου «Ονειρωρυχείο» σε μετέφεραν σε έναν υβριδικό Κήπο των Απολαύσεων, εσπιάζοντας στην αναζήπηση της σεξουαλικότητας μέσω του παιχνιδού και της ανακάλυψης. Παιδιά με (επερφύλους) γονείς, ομόφυλα ζευγάρια και γενικά επισκέπτες υπεράνω φύλου και σεξουαλικής ταυτότητας απολάμβαναν χαλαρά, δίπλα δίπλα, τον παραμυθένιο κόσμο, με τον ίδιο τρόπο που οι «Καθημερινές σεξουαλικές διαστροφές» του Φρόιντ ακουμπούσαν τα παιδικά βιβλία με τέρατα στα ράφια της βιβλιοθήκης. Επιστρέφοντας στο σπίτι, είδα ότι το βιντεοκλίπ του τραγουδιού «Gomenaki» της εγχώριας γυναικείας μπάντας Someone Who Isn't Me (SWIM), που έχει γίνει viral τις τελευταίες ημέρες, αποσύρθηκε για τρίτη φορά ύστερα από καταγγελίες χρηστών από το YouTube λόγω πλικιακής ακατάλληλητης. Το βίντεο, σε σκηνοθεσία του Άλκη Παπασταθόπουλου, ακολουθεί έναν έφριθο με ρευστό φύλο καθώς ξεπερνά το bullying που δέχεται από το σχολικό και το οικογενειακό περιβάλλον και κερδίζει την αγάπη της βασιλίσσας του πάρτι. Σε μια εποχή που τα παιδιά μας μπορούν να βλέπουν ανενόχλητα ημίγυμνα ζευγάρια να κάνουν τζακούζι στα «love» realities ή διαβάζουν σε εκθέσεις ουμμαθήτων τους ότι όταν μεγαλώσουν θέλουν να

γίνουν ποδοσφαιριστές και να έχουν τα «γκομενάκια δυο-δυο», το να απαγορεύεται μια τόσο άρτια καλλιτεχνικά και προσεκτική ως προς αυτό που δείχνει τανία μικρού μήκους μού φαίνεται τουλάχιστον υποκρητικό. Όπως και το να επιτρέπεις να παιζεται το διαφημιστικό του Athens Pride στην πλεόραση σε συγκεκριμένες ώρες, για να προστατεύεσις τους αντιλίκους κάτω των 15 από τη σύγχυση και την αποφυγή. Δεν χρειάζεται να δεις τα ομοφυλικά σχόλια κάτω από το «Gomenaki» ή να θυμητής τις αντιδράσεις που είχε προκαλέσει η καθιέρωση θεματικής εβδομάδας για τις «έμφυλες ταυτότητες» από το υπουργείο Παιδείας για να συνειδητοποιήσεις τη δουλειά που πρέπει να γίνει ως προς τον ελεύθερο (αυτο)προσδιορισμό των απόμανων και την ανοχή σε ό,τι αντιθέται στους κανονιστικούς εξουσιαστικούς λόγους για το φύλο και τη σεξουαλικότητα. Όντως τα καλλιτεχνικά έργα που ασχολούνται με έμφυλα ζητήματα αγκαλιάζονται τελευταία από τους θεσμούς, όπως π.χ. το Φεστιβάλ Αθηνών, που φέτος συμμετέχει στο Athens Pride με την ακροβατική περφόρμανς της Κλοέ Μολιά κι εντάσσεται στο πρόγραμμά του το «Φεστιβάλ Αφροδίτη*: Οι ιστορίες της*, τα σώματά της*, οι πολιτικές της*, οι εικόνες της*, με στόχο την εξοικείωση με την έννοια της επιπελεστικότητας του φύλου. Την ίδια στιγμή όμως η ριτορική μίσους ενάπτια στις προσπάθειες ενδυνάμωσης του queer λόγου ή η απαξίωσή τους με το επιχείρημα ότι αποτελούν το αποκλειστικό αντικείμενο μιας περιέργης καλλιτεχνίζουσας κοινότητας, σε αντίθεση με τα «σοβαρά» προβλήματα της εποχής και της παιδείας, παραμένουν δυστυχώς ο κανόνας.

Μπορεί τα καλλιτεχνικά έργα που ασχολούνται με έμφυλα ζητήματα να αγκαλιάζονται τελευταία από τους θεσμούς, την ίδια στιγμή όμως πη ριτορική μίσους ενάντια στις προσπάθειες ενδυνάμωσης του queer λόγου ή η απαξίωσή τους με το επιχείρημα ότι αποτελούν το αποκλειστικό αντικείμενο μιας περιέργης καλλιτεχνίζουσας κοινότητας, σε αντίθεση με τα «σοβαρά» προβλήματα της εποχής και της παιδείας, παραμένουν δυστυχώς ο κανόνας. //

Δέσποινα Ζευκιλή
dseykili@athinorama.gr